

Fornyet medvind for overvågnings-system

Efter en lidt stille periode har en række vellykkede afprøvninger i malkekvæg-besætninger givet medvind for de store ambitioner bag overvågnings-systemet Herd Navigator

Af Kim R. Nielsen

Der var ikke sparet på de store ord, da Herd Navigator - et overvågnings-system og styringsværktøj baseret på daglige mælke-målinger - under overskriften "Revolution i kvægstalden" blev lanceret på Agromek i januar 2008.

Siden har der været noget mere stille om projektet, der bygger på det mangeårige forskningsprojekt Biosens, og inkluderer Dansk Kvæg, DeLaval og Foss A/S.

Den mellemliggende tid er blandt andet blevet brugt på tilbunds-gående afprøvning af systemet i en række malkekvægsbesætninger.

De foreløbige resultater er netop blevet beskrevet i Ny KvægForskning, og de giver fornyet liv til den positive ånd omkring Herd Navigator. Testen viser

blandt andet, at systemet - ud over at spare arbejdstid i stalden til overvågning - finder mindst 95 procent af brunst-tilfældene. Det medfører et intensiveret insemineringsarbejde, så antallet af tomdage reduceres, og antallet af fødte kalve i besætningen øges.

Desuden har testen gjort det tydeligt, at der i de fle-

ste besætninger er markant flere ketose-tilfælde, end landmanden selv finder. Her har Herd Navigators mælkeanalyser gjort en stor forskel.

- Det er selvfølgelig meget positivt for os, at afprøvningsresultaterne er så vellykkede. Nu kan vi virkelig understøtte, at alle de fordele, vi har slået på, siden vi begyndte, holder stik,

- Nu kan vi understøtte, at alle de fordele, vi har slået på, holder stik, siger Jesper Bagge Pedersen (nummer to fra højre), direktør for Herd Navigator A/S, der her sammen med samarbejdspartnere fra DeLaval, Dansk Kvæg og Foss modtager Agromek-prisen for bedste nyhed til kvægbrugere ved Agromek i januar 2008. (Arkivfoto)

siger Jesper Bagge Pedersen, direktør i Herd Navigator Danmark A/S, til Maskinbladet.

Stor hjælp til at kigge indad

Herd Navigator analyserer fire indholdsstoffer i mælken under malkningen. Ud fra disse data beregnes brunst, risikoen for ketose, risikoen for mastitis, proteinmangel eller over-skud og reproduktions-sygdomme som cyster i æggestokkene.

Det essentielle er, at systemet forudsiger tilstandene, før landmanden selv ser synlige tegn.

Et af succeskriterierne for Herd Navigator er at opdage 85 procent af brunst-tilfældene.

- I afprøvninger har vi været oppe over 95 procent, så der ligger vi rigtig godt, siger Jesper Bagge Pedersen. Han hæfter sig desuden ved, at antallet af tomdage er faldet i alle besætningerne.

- Hvis man anslår, at en tomdag koster 15 kroner, bliver det hurtigt en god besparelse for landmanden at få styr på dette område, siger Jesper Bagge Pedersen og følger op:

- I en af testbesætningerne har de alene i år solgt 23 kælvekvier. De har aldrig solgt en eneste før. Det er et godt eksempel på, at der generelt er kommet flere fødte dyr i besætningerne.

- Alt i alt giver systemet landmanden utrolig man-

ge styringsparametre. Det er en stor hjælp til at kigge indad, og behovet for det er blevet tydeligt det seneste års tid, siger Jesper Bagge Pedersen.

Har fået bedre ballast

Indtil videre er der solgt to Herd Navigator anlæg i Danmark og et par anlæg i Holland. Salgstal, der ikke er prangende, medgiver han.

- Kerneproduktet var til at begynde med rettet mod en 2x14 DeLaval malkestald. Det var et passende niveau, da vi i sin tid begyndte udviklingsarbejdet og op gennem vores arbejde.

- Men i lyset af de senere års udvikling →

→ og i lyset af landmændenes mod på robotteknologi, var det måske ikke den mest fremtids-sikrede løsning, vi arbejdede ud fra.

- Så vi har knoklet for at tilpasse systemet, så det matcher mælkeproducenternes behov nu og fremover, siger han.

Regnet ud fra en syv års afskrivning, vil der med Herd Navigator være tale om en investering på cirka 1.000 kroner pr. årsko. Dermed er det ikke utænkeligt, at investeringens størrelse i denne finan-

sielt utrygge periode, bidrager til landmændenes tilbageholdenhed.

- Det har da nok også spillet ind, især på grund af udviklingen det seneste års tid. Derfor er vi blandt andet begyndt at tilbyde en leasing-model for systemet, siger Jesper Bagge Pedersen.

Ifølge direktøren vil den effektivisering, Herd Navigator yder, betyde en fortjeneste for kvægbrugeren på mellem 500 og 1.500 kroner pr. årsko, hvilket vil opveje investeringen. Et argument, som

har fået yderligere ballast oven på de veloverståede afprøvninger.

- Vi står nu endnu stærkere med hensyn til at anskueliggøre den reelle indtjening for landmanden, og vi er bedre rustet til at dokumentere de langsigtede positive effekter for landmandens besætning, arbejdsdag og bundlinje, siger Jesper Bagge Pedersen.

Satser på robot-besætninger

I øjeblikket er Kvægbrugets Forsøgscenter i gang

med at teste en udgave af Herd Navigator til besætninger med malkebotter. Den forventes klar til salg fra efteråret 2009.

Jesper Bagge Pedersen forventer, at den nye version af Herd Navigator vil kickstarte salget.

- Besætninger med automatiske malkesystemer er kendetegnede ved innovative landmænd, der er fortrolige med at tage ny teknologi til sig, og tør tænke langsigtet i forbindelse med investeringer.

- Men de er samtidig kendetegnede ved beho-

vet for præcis overvågning, idet de ikke har kontakt med hvert enkelt dyr i det daglige, pointerer Jesper Bagge Pedersen.

Fortsat nye mål

Udviklingen af Herd Navigator begyndte i 2002 ved stiftelsen af forskningssamarbejdet Biosens med støtte under Innovationsloven.

Og udviklingen af systemet fortsætter, blandt andet med henblik på også at kunne opfange indikatorer for sur vom, ophørt

ædelyst og karakterisering af mastitis-bakterier.

- Vi arbejder stadig hen mod nye mål, og vi skal fortsat udvikle systemet.

- Men vi har et brugbart system, som giver både landmænd og rådgivere helt konkrete, operationelle handlemuligheder, der er nemme at arbejde ind i den praktiske hverdag. Det er en stor fordel, siger Jesper Bagge Pedersen.